

Forskningsbank – en meningsfuld sammensmeltning

Mit skrivebord står i en bank. Min forskningsempiri står i mapper med bankens logo på, og mine skjorter er nystrøgede og sidder nede i bukserne. ”Jeg arbejder i en bank”, siger jeg når jeg møder nye mennesker. Og det er ikke kun fordi, jeg ikke orker at afklare mit tvetydige arbejdsmæssige/forskningsmæssige forhold til banken. Ikke længere, for jeg føler mig efterhånden som en del af banken.

Jeg har langt fra glemt min forskerrolle og mine bestræbelser på at sætte mig udenfor det værdisæt og den kultur der kendetegner arbejdet i banken, men jeg oplever, at her bliver mit arbejde taget alvorligt og direkte anvendt i praksis. En sjælden, men god oplevelse, for en teoretiker med forkærlighed for tekster af mænd som ikke lever mere. Men hvordan har det påvirket min forskning og hvad betyder disse konkrete praktiserbare resultater i den akademiske verden – den anden verden mit forskningsprojekt også er forankret i – og måske også den verden jeg føler mig mest hjemme i?

Mit forskningsprojekts primære fokus er at undersøge, hvorvidt coaching kan legitimeres som et fornuftigt udviklingsprojekt i værtsvirksomheden – altså banken. Det fornuftige skal her forstås som det, der bidrager til at virksomheden, bliver et sted med tillid, gode sociale relationer og medbestemmelse. Som forsker får jeg adgang til de rum hvor bankens ansatte bliver undervist og prøver deres nye kompetencer af. Samtidig får jeg adgang til deres tanker og oplevelser og ikke mindst deres meninger om coaching som disciplin i banken. Min adgang til disse, til tider, personlige beskrivelser er ikke helt gratis. Min adgang er betinget af at jeg betaler noget tilbage – min viden i form af, mere eller mindre bearbejdede data. Heri ligger mit første forskningsmæssige dilemma.

Hvis det ikke lykkes at få udviklingsprojektet (coaching i banken) seriøst ”op at køre” vil det være sparsomt med mulighed for empiri. Derfor bidrager jeg gennem at importere viden om *best practice* og effekter af tilsvarende større initiativer rundt om i verden. Denne viden bliver omsat til den specifikke kontekst i værtsvirksomheden. Netop fordi min forskning er i stand til at befrugte og kvalitetssikre udviklingsprocessen i værtsvirksomheden, bliver der samtidig skabt mulighed for at indsamle empiri. Herved skabes der adgang – i dobbelt forstand. Formelt set bliver der adgang til faktiske empiriske cases, processer og forløb og den mere uformelle adgang skabes (og nærmest gives) via tillid – tillid til mig og forskningen.

Man har tillid til at jeg værner om mit forskningsfelts rimelig intime praksis, og forsikrer anonymitet og samtidig legitimitet. Imidlertid er alt dette udtryk for den skæbne, der hviler over erhvervsforskning, nemlig at være dybt involveret i selv samme genstandsfelt, som der forskes i og samtidig levere varen via direkte værditilbageførsel. Det gælder samtidig om at skabe en indre positionering og netværk i værtsvirksomheden, fx via intranettet og en lang række henvendelser via mails, den blotte tilstedeværelse på kurser, i lokale organisationer samt til møder. Herved bliver forskningen mere og mere inddraget – og omvendt bliver jeg mere og mere inddraget i kulturen i mit forskningsfelt. Paradokset består i at følge den proces som faktisk foregår i værtsvirksomheden og samtidig *samskabe* denne proces.

Gennem den stigende hyppighed af invitationer og forespørgsler fra ledere og medarbejdere bliver forskningens funktion gennemgående at tilføre ledere og medarbejdere i værtsvirksomheden en større opmærksomhed på betydningen af at opdyrke tillid, fællesskab og hold-ånd. Gennem flere og flere internt publicerede undersøgelser og interne foredrag kommer der større fokus på, hvad initiativet faktisk producerer. De interne publicerede undersøgelser begynder samtidig at kunne

mærkes på hyppigheden af ønsket om at komme på interne kurser i selv samme emne og praksis som forskningsprojektet undersøger. Den slående pointe består heri, at der opstår en (måske fornyet) tillid til at relationer og dialoger faktisk *er* vejen frem for forretningen, både fordi at mine forskningsresultater peger på en øget ansvarstagen, mere energi, og større hold-ånd, og samtidig fordi de øverste ledelseslag i værtsvirksomheden bliver lydhøre overfor både forsknings- og udviklingsprojektet.

Jeg bliver via min position som forsker inviteret med til *executive coach-courses* (og leverer her input), hvor topledere skal blive ambassadører for udviklingsprojektet. Topledelsen meddeler udi koncernen at en grundlæggende del af udviklingsprojektet er blevet obligatorisk for alle ledere. Man ser fordele ved forskningsprojektets genstandsfelt, både hvad angår at tiltrække og fastholde medarbejdere og kunder, at udvikle ledere og hvad angår at styrke samarbejdet internt i den generelle kultur, i de lokale afdelinger og organisationer samt på tværs af vidensiloer og faglige kompetencer.

Sideløbende med at jeg har mit blik fast rettet mod diverse barrierer og mentale modstande omkring udviklingsprojektet, er jeg aktivt med til at holdningsændre og gøre folk forandringsvillige. Jeg videregiver mine resultater gennem oplæg, artikler, og uformelle samtaler. Jeg giver råd og støtter banken i hele tiden at forbedre udviklingsprocessen. Omvendt stiller jeg også mange spørgsmål tilbage; spørgsmål der ofte skaber udviklingsorienteret kritik gennem konstruktive dialoger.

Således udfordrer forskeren og banken hinanden i en nærmest *synergetisk* proces, hvor ingen af parterne helt er klar over, hvem der styrer hvem. Vi er dybt involveret i et tæt samarbejde og tager begge velvilligt og taknemmeligt mod hinandens viden og erfaringer. Jeg er taknemmelig over at banken støtter mit forskningsprojekt; at de faktisk anvender mine forskningsresultater. Banker er taknemmelig for at jeg banker løs på deres selvforståelse og derved tvinger dem til at se sig selv i øjnene. Vi bevidner at det kommercielle aspekt realiseres gennem den immaterielle produktion af mening.